
Бібліотека в сучасному інформаційному просторі

Сільченко В. Є., завідувачка бібліотеки
Харківської спеціалізованої школи
I-III ступенів № 18
Харківської міської громади

*У наших школах не повинно бути нещасливих дітей,
душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здібні.
Успіх у навчанні – єдине джерело внутрішніх сил дитини,
які породжують енергію для переборення труднощів,
бажання вчитися.
В. О. Сухомлинський*

Сучасну бібліотеку важко уявити без комп'ютера та спеціалізованого програмного забезпечення, яке спрощує як роботу самої бібліотеки, так і бібліотекаря щодо вибору необхідної літератури користувачам.

Шкільний блог дозволяє його користувачам швидко та зручно працювати з великою кількістю електронних бібліотек (на які є посилання), що надають можливість перегляду цікавої інформації з початку про новинки літератури, читання книг в електронному вигляді. У шкільній бібліотеці не завжди можна знайти вузькоспеціалізовану літературу, тому в цьому нам допомагає викладання посилань на сайти з необхідною інформацією для читачів. До створення блогу мене спонукала недостатня медіаобізнаність учнів, відсутність літератури за шкільною програмою, інформаційних джерел для позакласного читання школярів. Тому для інформування читачів і надання різної цікавої інформації, корисної для дітей, я вирішила створити свій блог «Берег дитинства» (блог шкільного бібліотекаря: <https://wikimediaosvita18.blogspot.com/>).

Блог як інструмент Інтернет-комунікації читача та бібліотеки дає можливість інформувати своїх читачів про події в бібліотеці, підвищувати рівень медіакультури засобами комп'ютерних технологій, якості, доступності й ефективності читачьких компетентностей учнів. Бібліотечний блог є діалогом між бібліотекою та користувачем.

Основна *мета* блогу: популяризація книги й бібліотеки; залучення читачів до книги та читання; розширення інформаційного простору бібліотеки; розширення кола спілкування; вільний доступ до якісних електронних підручників, енциклопедій; обмін цікавою інформацією та новинками.

Відповідно до мети визначено такі *завдання*: інформаційна підтримка освітнього процесу; підвищення пізнавальної, творчої, читачької активності учнів; двостороннє спілкування з читачами; показати, що шкільна бібліотека є сучасною установою, яка готова до конструктивного спілкування, критики, змін та інновацій; поліпшити спілкування з потенційними користувачами через діалог і коментарі; популяризувати інформаційні або інші послуги серед читачів, які шукають інформацію в Інтернеті, зокрема в блозі; поширювати інформацію про послуги бібліотеки, мотивувати людей говорити про них.

Таким чином, блог допомагає налагодити ефективну взаємодію між учнями, батьками та школою, взаємодію шкільної бібліотеки з дитячими бібліотеками, культурно-освітніми центрами. Розміщуючи матеріали на своєму блозі в Інтернеті, бібліотека стає все більш відкритою. Блог дає можливість бібліотеці надати інформацію про новинки літератури, проведення бібліотечних і шкільних заходів, розробки медіауроків для молодших класів, відеоуроків на допомогу вчителям-предметникам, тобто організує простір спілкування. Я вважаю, що блог може бути ефективним інструментом для завоювання Інтернет-аудиторії, що складається з користувачів покоління пехт, для яких одержання інформації та спілкування в мережі стало невід'ємною частиною соціального життя.

Ознайомлю з деякими розділами блогу:

Рубрика «Бібліотека НУШ (енциклопедії, досліди, уроки) ознайомлює з нормативними документами, календарними планами, навчально-методичним забезпеченням Нової української школи (https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_23.html), цікавими експериментами, які можна зробити в школі (<https://nus.org.ua/articles/prosto-i-tsikavo-5-eksperimentiv-yaki-mozhna-zrobyty-u-shkoli/>).

У розділі блога «Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек» можна ознайомитися з планом проведення, переглянути фотозвіт про його проведення (https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_54.html).

У розділі «Медіауроки» представлено багато цікавого для проведення бібліотечних уроків: презентації, вікторини, сценарії. Сподіваємось, що ці розробки допоможуть дітям успішно розпочати опановувати ази медіаграмотності (https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_4.html; «Пригоди книжки» для дітей молодшого шкільного віку – <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=6714> <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=6715>; «Від папірусу до книги» – короткий екскурс в історію книги для учнів початкових класів, «Фіксики в бібліотеці» – віртуальний десант для учнів 6-х класів).

Розділ «Через книгу до дитячих сердець» містить багато інформації різного напрямку для дітей: хобі та дозвілля, етика, література, різні науки, електронні версії підручників, цікаві факти про Україну, абетка безпеки, правила дорожнього руху, обрядовий календар, державна символіка (https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_92.html).

Казкотерапія – один із ефективних методів роботи з учнями початкових класів, які зазнають тих чи інших емоційних і поведінкових труднощів. Суть цього методу – створення особливої казкової атмосфери, яка робить мрії дитини дійсністю, дозволяє дитині вступити в боротьбу зі своїми страхами, комплексами (знайомство з бібліотекою першокласників: що таке казка, читаймо казки разом, психологічний вплив казок на дітей – https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_9.html).

У розділі «Чарівна скарбничка українського фольклору» можна переглянути мультфільми за мотивами українських народних казок, прочитати казки, які любили та читали наші предки (казки, що ожили – https://wikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_63.html).

Розділи «Інтерактивне навчання» та «Інтерактивні вправи» створено на допомогу вчителям початкових класів, а також дітям для перевірки знань. Інтерактивне навчання пропонує онлайн-тестування з основних предметів і перевірку якості та рівня своїх знань, підготовку до контрольних робіт. Тести

різноманітні за своєю структурою та складом (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_94.html). Не секрет, що в наш час багатьом дітям більше подобаються комп'ютерні ігри, тому інтерактивні комп'ютерні ігрові вправи дають можливість реалізувати здібності та можливості дитини у творчих цілях (розвиток самостійного логічного мислення, уваги та вміння висловлювати власну думку сприяє засвоєнню вивчених текстів, допомагає давати оцінку героям, їх вчинкам – https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_0.html).

Провідна мета літературного квесту – формувати навички швидко та якісно виконувати певні завдання в групі з метою досягнення кінцевої мети, розвивати вміння застосовувати знання в нестандартних ситуаціях. Квест дає гравцям змогу вчитися, виконуючи завдання спільно, перебувати в таких умовах, коли потрібно приймати швидкі рішення (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_15.html).

У товаристві книг безліч людей отримували й отримують справжню насолоду. Істинні книголюби чистосердечно зізнаються, що завжди залишаються в неоплатному боргу перед книгами, що книги підтримували їх у складних ситуаціях – підбадьорювали в сумний час, лікували під час хвороби, рятували від самотності. Спілкування з книгою здатне змінити життя, покращити настрій, допомогти прийняти важливе рішення. Рубрика «Бібліотечні секрети» надає поради учням: як правильно читати та користуватися книгою (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_22.html).

Існує думка, що кращий спосіб донесення інформації до дитини – у грі. Дитина захоплюється навіть маленьким дослідом, якщо вона зробила його сама. Користі від таких дослідів багато: по-перше, вона на канікулах відірветься хоч трохи від монітора та з подивом зрозуміє, який великий і загадковий світ нас оточує. По-друге, на практиці легше зрозуміти фізичні, хімічні та інші закономірності. По-третє, батьки й самі їх згадують – і дивуються разом із дітьми (<http://tnr.kpi.ua/index.php/ua/menuadmission-ua/tsikavi-doslidy>).

Про тісну співпрацю з Харківською бібліотекою № 11 (Харківська бібліотека Толстого), про проведення різноманітних цікавих зустрічей, читацьких вечорів, демонстрування відеофільмів та багато різної інформації, цікавої як дітям, так і батькам, знайдемо в цій рубриці (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_12.html).

Тепер ми маємо можливість спілкуватися з батьками, використовуючи Інтернет, що дуже зручно в наш час. Вони можуть залишати свої коментарі, обговорювати теми, які їх цікавлять, висловлювати свої думки. Для них підготовлено поради психолога, пам'ятки «Як виховати в дитини інтерес до читання» (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_67.html).

Рубрика «Цікава наука українською» містить багато цікавої інформації для допитливих (https://vikimediaosvita18.blogspot.com/p/blog-page_72.html).

Висновки

Бібліотека закладу освіти виступає як осередок залучення дітей до читання та як інформаційний центр, що не лише забезпечує користувачів інформацією, а й сприяє розвитку та формуванню читацьких інтересів і культури сучасного читача.

Для цього потрібно застосовувати різні форми й методи бібліотечної роботи – традиційні та інноваційні. Пріоритетним напрямом інноваційної роботи є створення шкільного бібліотечного блогу, який відповідає вимогам сучасної

освіти. З метою підвищення рівня медіакультури учнів засобами комп'ютерних технологій, якості, доступності та ефективності читацьких компетентностей учнів було створено блог шкільного бібліотекаря «Берег дитинства». На цьому блозі розміщено безліч цікавої та корисної інформації, що дає можливість залучати дитину, щоб відкрити їй прекрасний світ літератури.

Список використаних джерел

1. Осадчий В.В. Освітні можливості мережі Інтернет / В.В. Осадчий // Педагогічний процес: теорія і практика : збірник наукових праць. Вип. 2. – Київ: ПП “Екмо”, 2004. – С. 179-188.
2. Каталог освітніх сайтів [Електронний ресурс] / Осадчий В.В. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/iresource> . – Заголовок з титул. екрана.
3. УКРОП: каталог сайтів «Наука і освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrop.com/ua/directory/science?cur=0138-00-0-0-00-00-001>. – Заголовок з титул. екрана.
4. Цікава наука [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/channel/UCMIVE71tHEUDkuw8tPxtzSQ>.

Шкільна бібліотека – інформаційний центр і територія творчого розвитку дитини

*Федорова О. В., учитель англійської мови,
за сумісництвом шкільний бібліотекар
КЗ «Студенокський ліцей
Оскільської сільської громади Ізюмського району»*

*Бібліотека є сукупністю відображень
усіх явищ світового життя.*

Н. Рубакін

Діяльність шкільної бібліотеки організовується спільно з педагогічним колективом і обов'язково враховується загальний план роботи навчального закладу на рік. Сьогодні в Україні активно розпочався процес становлення нової системи освіти на входження у європейський освітній простір. У цих умовах шкільні бібліотекарі повинні добре орієнтуватися в сучасних інноваційних технологіях, проводити цікаві, захоплюючі заходи, які привернули б увагу сучасного молодшого школяра та підлітка до бібліотеки, відкрили їм такий цікавий шлях до книги. Сучасна шкільна бібліотека – це територія читання.

Процес читання – творчий процес, і читач у ньому не пасивний споглядач. Він активно, по-своєму тлумачить прочитаний текст відповідно до світосприйняття. Я вважаю, що бібліотекар має допомогти учням у формуванні читацьких умінь, що вже є запорукою читацької компетентності: уміння ставити запитання до тексту та знаходити відповіді на них, висувати гіпотези про подальший розвиток сюжету й порівнювати його з авторським задумом, оцінювати художній твір. А також бібліотекар має знайти у своїх читачах кращі